

Fingrid Oyj

Taustadokumentti tasevastaavien
ehtomuutoksista Energiaviraston
vahvistettavaksi (dnroon
2392/040303/2024)

27.6.2024

27.6.2024

1 Johdanto

Fingrid Oyj (jäljempänä Fingrid) vastaa Suomen hetkellisen tehotasapainon ylläpidosta ja valtakunnallisesta taseselvityksestä. Fingrid hankkii sähköjärjestelmän tehotasapainon hallintaan käytettäviä reservejä ylläpitämiltään markkinapaikoilta. Kaikkia tasevastaavia ja reservitoimittajia koskevat yhtäläiset ehdot ja edellytykset. Fingrid tekee esityksen näistä ehdoista, ja Energiavirasto vahvistaa ne Komission asetuksen (EU)2017/2195 sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista (EBGL, artikla 18) mukaisesti.

Energiavirasto velvoitti päätöksessään (drno 3389/040303/2023) Fingrid Oyj:n toimittamaan Energiavirastoon selvityksen tuotannon huomioimisesta vakuuksien määräytymiseen tasapuolisella tavalla sekä selvityksen perusteella täsmennetyt vakuuksien määräytymisperiaatteet Energiaviraston vahvistettaviksi 30.5.2024 mennessä. Lisäksi Energiavirasto velvoitti Fingrid Oyj:n toimittamaan Energiavirastoon selvityksen asetettavien vakuusvaateiden täyttämisen määräajasta sekä selvityksen perusteella täsmennetyt vakuuksien määräytymisperiaatteet Energiaviraston vahvistettaviksi 30.5.2024 mennessä. Lisäksi Energiavirasto esitti päätöksessään, että mikäli Fingrid katsoo, että on tarpeen muuttaa vakuuksien määräytymistä sen takia, että välttämättömän vastapuoliriski merkittävällä tavalla muuttuu tai muodostuu erilaiseksi tietyissä tilanteissa, tulee Fingridin täsmentää nämä tilanteet ja määrittää vakuuksien määräytyminen kussakin tilanteessa sekä toimittaa muutokset Energiavirastoon vahvistettaviksi. Fingrid haki toimittamiselle lisääaikaa, Energiavirasto myönsi lisääaikaa 27.6.2024 saakka (dnroon 2392/040303/2024).

Tämä asiakirja kuvaa selvitykset ja keskeisimmät esitetyt muutokset perusteluineen. Ehdotetuissa muutoksissa on otettu huomioon 10.5. – 10.6.2024 järjestetyssä julkisessa kuulemisessa annetut lausunnot.

2 Listaus esitetyistä ehtomuutoksista (pääkohdat)

2.1 Fingrid Oyj:n yleiset taseselvityksen ehdot (tunnus: FG-2024/455)

- **Esitetty lisäys: kappale 6.1, Vakuuksien hallinta**
 - *Tausta:* Energiavirasto velvoitti päätöksessään (drno 3389/040303/2023) Fingridiä toimittamaan selvityksen perusteella täsmennetyt ehdot asetettavien vakuusvaateiden täyttämisen määräajasta.
 - *Lisäys:* Tasevastaavan asettamien vakuuksien käsittelyyn on lisätty kappale 6.1 jossa kuvataan vakuuksien hallintaan liittyvät taseselvitysyksikön ja tasevastaavan aikataulut. Lausuntojen perusteella nähtiin tarpeelliseksi tarkentaa kappaleen tekstiä, sen osalta minä päivinä uudet vakuusvaateet lasketaan.
- **Esitetty muutos: kappale 6.2, Vakiokaavan poikkeukset**
 - *Tausta:* Energiavirasto velvoitti Fingridiä täsmentämään vakuuksien määräytymistä tilanteissa, joissa vastapuoliriski merkittävällä tavalla muuttuu tai muodostuu erilaiseksi tietyissä tilanteissa. Energiaviraston mukaan

27.6.2024

Fingridin tulee täsmentää nämä tilanteet ja määrittää vakuuksien määräytyminen kussakin tilanteessa.

- *Lisäys:* Tasevastaavan asettamien vakuuksien käsittelyyn on lisätty kappale 6.2 jossa kuvataan vakuuksien määräytyminen tilanteissa, joissa vakiokaava ei vastaa vastapuoliriskiä tarkoituksenmukaisella tavalla.

2.2 Selvitykset (tunnus: FG-2024/455)

• Tuotannon huomioiminen

- *Tausta:* Energiavirasto velvoitti päätöksessään (drno 3389/040303/2023) Fingrid Oyj:n toimittamaan Energiavirastoon selvityksen tuotannon huomioimisesta vakuuksien määräytymiseen tasapuolisella tavalla sekä selvityksen perusteella täsmennetyt vakuuksien määräytymisperiaatteet Energiaviraston vahvistettaviksi.
- *Lopputulos ja perustelut:* Tehdyn selvityksen perusteella tuotantoa ei pystytä yksiselitteisesti ja tasapuolisesti huomiomaan tasevastaavien vakuuslaskennassa. Etenkin sääriippuvaisen tuotannon osalta ei voida olettaa tuotannon määrän pysyvän tasaisena tulevinakin päivinä ja näin pienentävän riskiä tasevastaavan aiheuttamista tasepoikkeamista. Lisäksi suurten tuotantoyksiköiden vikaantumiset tai pitkät huollot vääristäisivät vakuuslaskennan tulosta. Tuotannon huomiointi asettaisi tasevastaavat eriarvoiseen asemaan riippuen tuotannonmäärästä, tuotannon omistussuhteista sekä jakelusta ja mahdollisesti myös tuotantomuodosta. Selvityksen perusteella vakuuskaava tulisi tarkastella ensisijaisesti kokonaisuutena eikä keskittyä muutoksiin, jotka vaikuttavat vain osaan tasevastaavista tai suosivat vain yhtä hankintatapaa.
- Tuotannon huomioimisesta tehty selvitys Tuotannon_vakuudet_loppuraportti_2024_05_07.pdf on Energiavirastolle lähetetyn vahvistuspaketin liitteenä.

• Vakuuksien hallinta

- *Tausta:* Energiavirasto velvoitti päätöksessään (drno 3389/040303/2023) Fingrid Oyj:n toimittamaan Energiavirastoon selvityksen asetettavien vakuusvaateiden täyttämisen määräajasta sekä selvityksen perusteella täsmennetyt vakuuksien määräytymisperiaatteet Energiaviraston vahvistettaviksi.
- *Lopputulos ja perustelut:* Ehtoihin on lisätty kappale 6.1, Vakuuksien hallinta. Kappaleessa on kuvattu vakuuksien asettamisen määräaika yksiselitteisesti. Sähkömarkkinalain, sähkömarkkina-asetuksen ja tasehallinnan suuntaviivojen mukaisesti tasevastaava on taloudellisessa vastuussa

27.6.2024

omasta sähköntaseestaan. Tätä perustehtäväänsä hoitaakseen tasevastaavan tulee tuntea oma taseensa ja hoitaa sen hallinta ja selvitys asianmukaisesti. Näin toimiva tasevastaava pystyy laskemaan etukäteen tulevan vakuusvaateensa määrän ja valmistautumaan hyvissä ajoin tarvittavin toimenpitein vakuuden kattamiseen eSettin julkaistessa uudet vakuusvaateet viimeistään klo. 14. Julkaistavan vakuuden määrän arviointiin tasevastaavalla on kaikki vakuusvaateen laskennassa käytettävät tiedot saatavilla jo viimeistään vakuusvaateen julkaisua edeltävänä yönä. Viikon aikana ainoastaan vakuuslaskennassa käytettävä tasepoikkeamanhinta muuttuu edellisen päivän loppuun saakka, joten vakuusvaade on tasevastaavan laskettavissa edellisen päivän päättymisen jälkeen myös viikon aikana. Selvitys Vakuuksien täyttämisen määräajasta on Energiavirastolle lähetetyn vahvistuspaketin liitteessä: Vakuusvaateiden täyttämisen määräaika 6_2024.